

Thyholm Sandgrav

Levestedsvurdering for bilag IV-arter

Thyholm sandgrav ønsker at ansøge om tilladelse til råstofindvinding.

I den forbindelse er området blevet besøgt den 19. juni 2024 med henblik på at lave en levestedsvurdering for bilag IV-arter.

Besigtigelsen har taget afsæt i de tekniske anvisninger for markfirben, padder og flagermus udarbejdet af DCE (Aarhus Universitet), samt "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV".

Markfirben

Levesteder for markfirben har en række typiske karakteristika:

- Soleksponerede skråninger (for at få et optimalt mikroklima, må overfladestrukturen om muligt gerne være varieret, så der findes læ, og forskellige vinkler for at opfange solens stråler optimalt i løbet af dagen).
- Partier med løs, veldrænet, soleksponeret jord, oftest af sandet eller gruset karakter (soleplads, æglægning, huler til beskyttelse og overvintring).
- Spredte småbuske eller anden lav vegetation (termoregulering, skjulesteder, fødesøgning).
- Stendynger, grene og kvas, lav busk- eller urtevegetation (soleplads, skjul, overvintringssted).
- Løstdækkende, lav busk- eller urtevegetation (levested for artsrigt insektliv, som er markfirbenets fødegrundlag)

Alle ovenstående karakteristika blev registreret i grusgravens nordlige del, se figur 1.

Figur 1. Særligt sydvendte skråninger i grusgravens nordlige del var egnede til markfirben.

Særligt de fysiske karakteristika var til stede i grusgraven. Plantesamfundet var ensartet og præget af få arter og buske var manglende. I den monotone og generelt unge bevoksning blev der stort set ikke set græshopper eller andre hvirvelløse dyr, der udgør de væsentligste fødeemner for markfirben.

Konklusion

Den nordlige del af den eksisterende grusgrav er et egnet levested for markfirben, om end fødeudbuddet vurderes som mindre godt.

De nordvendte skrånninger i grusgravens sydlige del har mange af de samme karakteristika som i den nordlige del, men ligger ikke tilstrækkeligt soleksponeret, hvilket er meget afgørende for hvorvidt et område er egnet eller ej.

De dyrkede marker syd for grusgrave er ikke egnede som levested for markfirben.

Ved besigtigelsen blev markfirben ikke registreret.

En søgning på arter.dk viser at der ikke er fund af markfirben på Thyholm.

Padder

For Thyholm, beliggende i Nordvestjylland, vurderes stor vandsalamander, spidssnudet frø samt strandtudse at være relevante arter af bilag IV-padder at inkludere.

For stor vandsalamander og spidssnudet frø gælder, at der er en række typiske fælles karakteristika for levestederne:

- Rentvandet soleksponeret vandhul med lavvandede områder med submers vegetation, hvor vandet bliver lunt og æggende kan lægges
- Forekomst af naturarealer omkring yngleområdet og for stor vandsalamanders vedkommende også gerne krat og skov, hvor dyrene kan fouragere og finde rastemuligheder
- Ingen fisk og fodring af andefugle

Der var to midlertidige sommerudtørrende vandforekomster i den eksisterende grusgrav. Begge steder var uden vand- eller sumplanter og vandet forekom ugenomsigtigt.

Bortset fra en nærliggende grusgrav var omkringliggende naturarealer manglende. Visse steder i nærområdet er der landejendomme med haver, der særligt for stor vandsalamander vurderes at kunne benyttes som rasteområder.

Grusgraven der ligger et par hundrede meter mod nordvest blev ikke besøgt, men luftfotos viser at området sandsynligvis kan have en funktion som fouragerings- og rasteområde. Særligt de ældre skrænter med kratvegetation vurderes som egnede.

Konklusion

De dyrkede marker syd for grusgraven er ikke egnet som levested for padder.

Den eksisterende grusgrav med tilhørende omgivelser vurderes ikke egnet som levested for stor vandsalamander og spidssnudet frø. Der er adskillige km til egnede naturområder og de sparsomme forekomster af landejendomme med haver eller nabogrusegrave, der har naturpræg vurderes ikke som tilstrækkelige.

Ved besigtigelsen blev stor vandsalamander og spidssnudet frø ikke registreret.

En søgning på arter.dk viser at der ikke er fund af stor vandsalamander og spidssnudet frø på Thyholm.

Strandtudse drager fordel af de typiske karakteristika, der gælder for stor vandsalamander og spidssnudet frøs levesteder. For strandtudse gælder dog også, at arten gerne benytter ynglevandhuller der er helt eller delvist sommerudtørrende og at disse også gerne må være uden eller med sparsom vegetation. Ydermere findes arten gerne hvor der er tørt og sandet og generelt betragtes grusegrave med vandhuller, at kunne opfylde artens krav til et levested.

Konklusion

Meget afhængig af nedbørssituationen og grundvandsstanden over tid kan de to mindre vandhuller i den eksisterende grusgrav visse år være egnede som ynglevandhuller. Dele af den eksisterende grusgrav og særligt den nærliggende grusgrav mod nordvest vurderes egnede som fouragerings- og rasteområde.

Samlet set vurderes området at være et egnet levested for strandtudse.

Ved besigtigelsen blev strandtudse ikke registreret.

En søgning på arter.dk viser at der er fund af strandtudse på østkysten af Thyholm omtrent 4 km fra det ønskede graveområde.

Flagermus

Alle 17 arter af flagermus i Danmark er på habitatdirektivets bilag IV. Artsdiversiteten af flagermus falder fra sydøst mod nordvest i Danmark.

Typiske overordnede karakteristika for levesteder egnet for flagermus:

- Adgang til yngleområde i træ eller bygning
- Adgang til dagopholdssted i sommerhalvåret/den del af året de er aktive
- Fourageringsmuligheder
- Adgang til et vinterkvarter

Det undersøgte område, herunder den eksisterende grusgrav samt dyrkede marker mod syd, indeholder ingen bygninger eller træer af en sådan størrelse at de vurderes egnede som ynglested, som dagopholdssted eller til overvintring.

Flagermus vil kunne benytte området til fouragering. De dyrkede marker vurderes kun at have marginal betydning som fourageringsområde grundet udnyttelsen og da de ikke ligger i læ.

Konklusion

Det besøgte område ligger i et intensivt drevet landbrugsområde, hvor der kun vurderes at være få arter og relativt få individer af flagermus. Området vurderes kun at have en lille betydning som muligt fourageringsområde.

Teknisk anvisning for markfirben:

[TAA16 Markfirben v2.pdf \(au.dk\)](#)

Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV:

[SR520.pdf \(au.dk\)](#)

https://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Videnskabelige_rapporter_600-699/SR603.pdf

Levestedsvurdering for to paddearter, videnskabelig rapport fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, Nr. 88, 2014:

[Levestedsvurdering for to paddearter](#)

Figur 2. Soleksponeret sydvendt skråning visse steder med spredt bevoksning og med soleksponeret bar jord.

Figur 3. Nord- og vestvendte skråninger.

Figur 4. Intensivt drevne marker, der ikke er egnede som levested for markfirben.

Figur 5. Intensivt drevne marker, der ikke er egnede som levested for markfirben.

Figur 6. Sydvendt skråning i baggrunden med varieret overfladestruktur.

Figur 6. Sydvestvendt skråning.

Figur 6. Sydvendt "slugt" med soleksponerede sten.

Figur 6. Sydvendt skråning med tæt urtevegetation.